

Konsekvenser av bolagsbildning

Konsekvenser vid bildande av gemensamt driftbolag för Vatten- och avlopp med Lycksele kommun.

Inledning

Kommunfullmäktige beslutade 2021-05-17 att uppdra till kommunstyrelsen att tillsammans med Lycksele Avfall och Vatten AB bilda ett bolag att omhändera vatten- och avlopps- samt renhållningsverksamheterna inom Vilhelmina kommun. Fullmäktige beslutade också att kommunstyrelsen i särskild ordning lämnar förslag om bolagsordning och ägardirektiv för det blivande bolaget.

Kommunstyrelsen har nu fått i uppdrag av kommunfullmäktige 2022-05-16 att redovisa kostnader som föranleds av bolagsbildandet samt konsekvenser för Vilhelmina kommuns arbetssätt idag där vi jobbar gränslöst mellan skattekollektivet och avgiftskollektiven.

Att bedriva verksamhet i större sammanhang över större geografiska områden är en av många framtidslösningar vi måste tillämpa för att hålla nere kostnadsutvecklingen och bibehålla kompetens samt för att möta nya lagstiftningar och ökade miljökrav. Bildandet av detta bolag är i linje med dessa förutsättningar. Det finns tydliga fördelar med att ingå samverkan. Över tid är det de större organisationerna som kommer att lyckas.

I närområdet finns redan trepartssamverkan (Malå, Norsjö, Sorsele) med gemensam nämnd och gemensam bolagsdrift. Således håller argumentationen kring fördelar med stordrift över tid.

Att Lycksele kommun och Vilhelmina kommun bildar detta bolag är en bra början, men för att nå riktigt stora skalfördelar så förutsätter det att också fler kommuner i Södra Lappland ansluter sig till bolaget.

Konsekvenser för Vilhelmina Kommun.

Bildandet av bolaget kommer att medföra uppstartskostnader som på sikt ska tas igen genom kostnadseffektiva lösningar och gemensamma overheadkostnader. Att driftbolaget kan påvisa kostnadseffektivitet är av stor vikt för att bolaget ska vara attraktivt för andra kommuner att ansluta sig till. För att minimera eskalerande kostnader behöver bolaget ha ett brett koncerttänk och genom aktiv samverkan minimera kostnader över tid. Föreslagen affärs- och verksamhetsidé ska ligga till grund för driftbolaget och ska hanteras av den nya styrelsen i nära dialog med blivande VD.

Det som kommer att vara avgörande för att inte öka Vilhelmina kommuns kostnader i skattekollektivet är att vi kan fortsätta med den gränslösa arbetsmetod som vi gör idag, detta ska göras genom att vi kan genomföra tjänsteköp inom ramen för bolaget, intentionen

ska vara att detta tjänsteköpvartal är långsiktigt, detta är en viktig fråga som måste säkerställas, annars bedöms detta som en stor risk.

I uppstartsskedet av bolaget är det av stor vikt att alla konsekvenser får genomlysas och för att identifiera eventuella fallgropar och för att misstag ska undvikas.

Vidare så måste gränsdragningslistan mellan vad kommunens ansvar och vad bolaget ska ansvara för klarläggas, här kan bland annat nämnas dagvatten på kommunal mark (dvs gator, vägar, park, platsmark som är hårdjord, brunnar, rännstensbrunnar ner till anslutningsrör) och brandposter.

Personalövergången från Vilhelmina Kommun till bolaget måste också klarläggas för att säkerställa kompetens i bolaget och skapa trygghet för den personal som avses.

Investeringsprojektens verksamhet är inte bedömd då det inte är klarlagt hur den ska förvaltas. Historiskt har vår delaktighet i våra egna projekt varit framgångsrikt. Vilhelmina kommun önskar att denna metod får gälla fortlöpande för att hålla nere kostnaderna.

Bildandet av bolaget innebär också att en styrelse och VD ska tillsättas. Här bedöms kostnaden för Vilhelmina kommuns del vara 700 000 kr/år.

2022-06-15

Karl Johan Ottosson

Kommunchef